
KOMENTARZE KODEKSOWE

Janusz A. Strzępka (redaktor)

**Kodeks
spółek
handlowych**
Komentarz

4. wydanie

WYDAWNICTWO C. H. BECK

KOMENTARZE KODEKSOWE

Kodeks spółek handlowych

KOMENTARZE KODEKSOWE

Kodeks spółek handlowych

Komentarz

Redaktor

prof. dr hab. **Janusz A. Strzępka**

Autorzy

dr **Piotr Pinior**, prof. UŚ dr hab. **Wojciech Popiołek**,
prof. dr hab. **Janusz A. Strzępka**, dr **Ewa Zielińska**

4. wydanie

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2009

Propozycja cytowania:
J. A. Strzepka, [w:] KSH. Komentarz, wyd. 4, Warszawa 2009

Redakcja: Agnieszka Sypniewska-Kozak, Marta Działak-Czarnota

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2009**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i lamowanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Białostockie Zakłady Graficzne S.A., Białystok

ISBN 978-83-255-0250-8

Autorzy

PIOTR PINIOR

dr, adiunkt w Katedrze Prawa Gospodarczego i Handlowego WPiA Uniwersytetu Śląskiego
Objaśnienia do art. 6–7, 102–150 oraz 491–633

WOJCIECH POPIOLEK

prof. Uniwersytetu Śląskiego dr hab.,
pracownik Katedry Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego WPiA Uniwersytetu Śląskiego, radca prawny

Objaśnienia do art. 301–490

JANUSZ A. STRZĘPKA

prof. zw. dr hab. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierownik Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego WPiA Uniwersytetu Śląskiego, arbiter Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, radca prawny

Objaśnienia do art. 1–5, 8–101, art. 151–300

EWA ZIELIŃSKA

dr, adiunkt w Katedrze Prawa Gospodarczego i Handlowego WPiA Uniwersytetu Śląskiego,
radca prawny

Objaśnienia do art. 1–5, 8–101, art. 151–300

Spis treści

Przedmowa	XI
Wykaz skrótów	XIII

Kodeks spółek handlowych

Tytuł I. Przepisy ogólne	3
Dział I. Przepisy wspólne	3
Art. 1–7	4
Dział II. Spółki osobowe	46
Art. 8–10 ¹	46
Dział III. Spółki kapitałowe	55
Art. 11–21	55
Tytuł II. Spółki osobowe	73
Dział I. Spółka jawna	73
Rozdział 1. Przepisy ogólne	73
Art. 22–27	74
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich	90
Art. 28–36	90
Rozdział 3. Stosunki wewnętrzne spółki	102
Art. 37–57	102
Rozdział 4. Rozwiązanie spółki i wystąpienie wspólnika	118
Art. 58–66	119
Rozdział 5. Likwidacja	124
Art. 67–85	124
Dział II. Spółka partnerska	132
Rozdział 1. Przepisy ogólne	133
Art. 86–94	133
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich. Zarząd spółki	144
Art. 95–97	144
Rozdział 3. Rozwiązanie spółki	151
Art. 98–101	151
Dział III. Spółka komandytowa	156
Rozdział 1. Przepisy ogólne	158
Art. 102–110	158
Rozdział 2. Stosunek do osób trzecich	180
Art. 111–119	180
Rozdział 3. Stosunki wewnętrzne spółki	203
Art. 120–124	203
Dział IV. Spółka komandytowo-akcyjna	215
Rozdział 1. Przepisy ogólne	215
Art. 125–128	217
Rozdział 2. Powstanie spółki	228
Art. 129–134	228
Rozdział 3. Stosunek do osób trzecich	243
Art. 135–139	243

Rozdział 4. Stosunki wewnętrzne spółki	254
Art. 140–147	254
Rozdział 5. Rozwiązanie i likwidacja spółki. Wystąpienie wspólnika	275
Art. 148–150	275
Tytuł III. Spółki kapitałowe	280
Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	280
Rozdział 1. Powstanie spółki	280
Art. 151–173	286
Rozdział 2. Prawa i obowiązki wspólników	348
Art. 174–200	352
Rozdział 3. Organy spółki	404
Oddział 1. Zarząd	404
Art. 201–211	406
Oddział 2. Nadzór	446
Art. 212–226	446
Oddział 3. Zgromadzenie wspólników	462
Art. 227–254	462
Rozdział 4. Zmiana umowy spółki	522
Art. 255–265	523
Rozdział 5. Wyłączenie wspólnika	559
Art. 266–269	559
Rozdział 6. Rozwiązanie i likwidacja spółki	567
Art. 270–290	569
Rozdział 7. Odpowiedzialność cywilnoprawna	605
Art. 291–300	608
Dział II. Spółka akcyjna	674
Rozdział 1. Powstanie spółki	674
Art. 301–327	677
Rozdział 2. Prawa i obowiązki akcjonariuszy	723
Art. 328–367	726
Rozdział 3. Organy spółki	836
Oddział 1. Zarząd	840
Art. 368–380	840
Oddział 2. Nadzór	867
Art. 381–392	867
Oddział 3. Walne zgromadzenie	887
Art. 393–429	887
Rozdział 4. Zmiana statutu i zwykłe podwyższenie kapitału zakładowego	974
Oddział 1. Przepisy ogólne	976
Art. 430–433	976
Oddział 2. Subskrypcja akcji	994
Art. 434–441	994
Oddział 3. Podwyższenie kapitału zakładowego ze środków spółki	1004
Art. 442–443	1004
Rozdział 5. Kapitał docelowy. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	1009
Art. 444–454	1009
Rozdział 6. Obniżenie kapitału zakładowego	1030
Art. 455–458	1030
Rozdział 7. Rozwiązanie i likwidacja spółki	1037
Art. 459–478	1037
Rozdział 8. Odpowiedzialność cywilnoprawna	1055
Art. 479–490	1056
Tytuł IV. Łączenie, podział i przekształcanie spółek	1065
Dział I. Łączenie się spółek	1065

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1066
Art. 491–497	1066
Rozdział 2. Łączenie się spółek kapitałowych	1085
Art. 498–516	1085
Rozdział 2 ¹ . Transgraniczne łączenie się spółek kapitałowych i spółki komandy- towo-akcyjnej	1112
Oddział 1. Transgraniczne łączenie się spółek kapitałowych	1112
Art. 516 ¹ –516 ¹⁸	1112
Oddział 2. Transgraniczne łączenie się spółki komandytowo-akcyjnej	1131
Art. 516 ¹⁹	1131
Rozdział 3. Łączenie się z udziałem spółek osobowych	1131
Art. 517–527	1131
Dział II. Podział spółek	1141
Art. 528–550	1142
Dział III. Przekształcenia spółek	1191
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1191
Art. 551–570	1192
Rozdział 2. Przekształcenie spółki osobowej w spółkę kapitałową	1224
Art. 571–574	1224
Rozdział 3. Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę osobową	1229
Art. 575–576	1229
Rozdział 4. Przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową	1230
Art. 577–580	1230
Rozdział 5. Przekształcenie spółki osobowej w inną spółkę osobową	1237
Art. 581–584	1237
Tytuł V. Przepisy karne	1241
Art. 585–595	1241
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepisy końcowe	1252
Dział I. Zmiany w przepisach obowiązujących	1252
Art. 596–609	1252
Dział II. Przepisy przejściowe	1252
Art. 610–630	1252
Dział III. Przepisy końcowe	1260
Art. 631–633	1260
Indeks rzeczowy	1261

Przedmowa

Prezentowany Komentarz do Kodeksu spółek handlowych opracowany został przez pracowników Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego oraz Katedry Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Uwzględnia zmiany wprowadzone w latach 2006–2009 w przepisach Kodeksu spółek handlowych. Dokonane zmiany mają różnoraki charakter. Niektóre przepisy zostały zmienione i dostosowane do potrzeb praktyki – usunięto dotychczasowe błędy, nieścisłości bądź pojawiające się wątpliwości. Niektóre zmiany uwzględniają tendencje wypracowane przez coraz liczniejsze orzecznictwo sądowe. W niezbędnym zakresie dostosowano rozwiązania polskiego prawa spółek do prawa wspólnotowego, na tych płaszczyznach zwłaszcza, gdzie jeszcze to nie nastąpiło. Wprowadzono także zmiany prawne bądź nowe instytucje (np. w tytule IV w dziale I po rozdziale 2 dostosowano rozdział 2¹ dotyczący transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych i spółki komandytowo-akcyjnej – art. 516¹⁹ KSH).

Pojawienie się licznych zmian do Kodeksu spółek handlowych stworzyło potrzebę opracowania aktualnego wydania Komentarza do tego aktu prawnego, mającego służyć potrzebom nauki, judykatury i praktyki gospodarczej, który byłby pomocny przy rozwiązaniu problemów wynikających z zastosowania jego przepisów.

Można tutaj wskazać następujące zmiany dokonane w odniesieniu do spółek osobowych oraz do spółek kapitałowych.

1. W art. 127 dodano § 5; art. 206 § 1 i 3 otrzymał nowe brzmienie, uchylono § 2; art. 374 § 1 i 4 otrzymał nowe brzmienie, uchylono § 2 i 3; art. 595 § 1 otrzymał nowe brzmienie (ustawa z 18.10.2006 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 208, poz. 1540).

2. W art. 491 po § 1 dodaje się § 1¹. W art. 500 § 2 otrzymuje nowe brzmienie i dodaje się § 3; art. 504 § 1 otrzymuje nowe brzmienie; w art. 506 § 2 otrzymuje nowe brzmienie; w tytule IV w dziale I po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2¹ – art. 516¹–516¹⁹ (ustawa z 25.4.2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych, Dz.U. Nr 86, poz. 524).

3. Art. 15 § 2 otrzymuje nowe brzmienie; art. 312 § 1 otrzymuje nowe brzmienie; po art. 312 dodaje się art. 312¹ § 1–5; art. 345 otrzymuje nowe brzmienie; art. 362 § 1 pkt 8 oraz § 2 pkt 2 otrzymują nowe brzmienie; art. 394 § 3 otrzymuje nowe brzmienie, w art. 415 po § 1 dodaje się § 1¹; art. 431 § 7 otrzymuje nowe brzmienie, po art. 447 dodaje się art. 447¹; art. 449 § 3 otrzymuje nowe brzmienie; art. 456 otrzymuje nowe brzmienie; art. 458 § 2 pkt 4 otrzymuje nowe brzmienie; art. 536 § 3 otrzymuje nowe brzmienie (ustawa z 13.6.2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych, Dz.U. Nr 118, poz. 747).

4. Art. 4 § 1 pkt 4 lit. d otrzymuje nowe brzmienie; w art. 26 § 4 otrzymuje nowe brzmienie; art. 33 otrzymuje nowe brzmienie; art. 92 otrzymuje nowe brzmienie; art. 154 § 1 otrzymuje nowe brzmienie; w art. 173 uchyla się § 2 i 3; w art. 193 dodaje się § 4; w art. 303 uchyla się § 3 i 4; w art. 348 dodaje się § 4; w art. 405 uchyla się § 2; art. 595 § 1 otrzymuje nowe brzmienie; uchyla się art. 626 i 627 (ustawa z 23.10.2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych, Dz.U. Nr 217, poz. 1381).

5. W art. 413 po § 3 dodaje się § 3, a § 4 otrzymuje nowe brzmienie; art. 432 § 2 otrzymuje nowe brzmienie oraz dodaje się § 4; art. 436 § 1 otrzymuje nowe brzmienie; w art. 455 § 5 otrzymuje nowe brzmienie (ustawa z 4.9.2008 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz o zmianie innych ustaw, Dz.U. Nr 231, poz. 1547).

6. Art. 328 § 6 otrzymuje nowe brzmienie; art. 340 § 3 otrzymuje nowe brzmienie; art. 342 otrzymuje nowe brzmienie; art. 399 § 2 i 3 otrzymuje nowe brzmienie oraz dodaje się § 4; art. 400 otrzymuje nowe brzmienie; art. 401 otrzymuje nowe brzmienie; po art. 402 dodaje się art. 402¹–402³; art. 406 otrzymuje nowe brzmienie; po art. 406 dodaje się art. 406¹–406⁶; w art. 407 po § 1 dodaje się § 1¹; po art. 411 dodaje się art. 411¹–411³; art. 412 otrzymuje nowe brzmienie; po art. 412 dodaje się art. 412¹ i art. 412²; w art. 413 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2; art. 421 § 2 otrzymuje nowe brzmienie i dodaje się § 4; art. 428 § 2–4 otrzymuje nowe brzmienie i dodaje się § 5–7; po art. 503 dodaje się art. 503¹; art. 516⁶ § 3 otrzymuje nowe brzmienie; po art. 538 dodaje się art. 538¹; w art. 590 w pkt 2 po wyrazie „głosowania” dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 i 4; w art. 591 w pkt 3 po wyrazie „głosowania” dodaje się przecinek i dodaje się pkt 4 i 5 (ustawa z 5.12.2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, Dz.U. Nr 13, poz. 69).

Założeniem wydania Komentarza do Kodeksu spółek handlowych było przedstawienie nowych wprowadzonych rozwiązań legislacyjnych oraz ustosunkowanie się do zmian unormowań obowiązujących dotychczas.

W komentarzu uwzględniono dostępny dorobek nauki i orzecznictwa sądowego, szereg problemów i instytucji zostało poddanych szczegółowej analizie prawnej. Podjęto próby rozwiązania pojawiających się już w praktyce wątpliwości interpretacyjnych bądź zasygnalizowano powstające trudności wykładni niektórych rozwiązań zastosowanych w Kodeksie spółek handlowych. Przedstawienie poszczególnych instytucji i rozwiązań prawnych zostało znacznie pogłębione i rozszerzone z uwzględnieniem stanowiska bądź kierunków orzecznictwa sądowego. Sięgnięto do rozwiązań obowiązujących w krajach Unii Europejskiej, które mogą być pomocne przy wykładni niektórych instytucji zastosowanych w Kodeksie spółek handlowych.

W komentarzu w niezbędnym zakresie uwzględniono aktualny dorobek prawa cywilnego i handlowego oraz judykatury.

Warszawa, czerwiec 2009 r.

Janusz A. Strzępka

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

- AgRU ustawa z 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1700 ze zm.)
- AMopU *ustawa z 24.2.1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (t.j. Dz.U. z 1999 r. Nr 52, poz. 547 ze zm.)*
- BIRewU ustawa z 13.10.1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359 ze zm.)
- CzynKomR rozporządzenie MS z 9.3.1968 r. w sprawie czynności komorników (Dz.U. Nr 10, poz. 52 ze zm.)
- DepSR *rozporządzenie MS z 24.9.1965 r. o zasadach i trybie postępowania w sprawach o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (Dz.U. Nr 42, poz. 261 ze zm.)*
- dKPC *rozporządzenie z mocą ustawy z 25.8.1950 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 1950 r. Nr 43, poz. 394 ze zm.)*
- EgzAdmU ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.)
- FinPPU ustawa z 31.1.1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (t.j. Dz.U. z 1992 r. Nr 6, poz. 27 ze zm.)
- FundU ustawa z 6.4.1984 r. o fundacjach (t.j. Dz.U. z 1991 r. Nr 46, poz. 203 ze zm.)
- GiełdyTowU ustawa z 26.10.2000 r. o giełdach towarowych (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019 ze zm.)
- GospGruntU *ustawa z 29.4.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 ze zm.)*
- GospNierU ustawa z 21.8.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.)
- GospU *ustawa z 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324 ze zm.)*
- KC ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
- KH *rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.6.1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm.)*
- KK ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
- KKW ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
- KM ustawa z 18.9.2001 r. – Kodeks morski (Dz.U. Nr 138, poz. 1545 ze zm.)
- KomSEgzU ustawa z 29.8.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.)

Wykaz skrótów

Konstytucja RP	ustawa z 2.4.1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm. i sprost.)
KP	ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KRO	ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 ze zm.)
KrRejSU	ustawa z 20.8.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.)
KSCU	<i>ustawa z 13.6.1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.)</i>
KSH	ustawa z 15.9.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.)
KWU	ustawa 6.7.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm.)
KZ	<i>rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – wprowadzające kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 599 ze zm.)</i>
NajLokU	<i>ustawa z 2.7.1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 120, poz. 787 ze zm.)</i>
NalŚwD	dekret z 26.10.1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 49, poz. 445 ze zm.)
NBPU	ustawa z 29.8.1997 r. o Narodowym Banku Polskim (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2)
NSAU	<i>ustawa z 11.5.1995 r. o Naczelnym Sędzi Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.)</i>
ObligU	ustawa z 29.6.1995 r. o obligacjach (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300 ze zm.)
ObrInstrFinU	ustawa z 29.7.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. Nr 183, poz. 1538 ze zm.)
OchrKonkurU z 2000 r.	<i>ustawa z 15.12.2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.)</i>
OchrKonkurU	ustawa z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.)
OfertaPublU	ustawa z 29.7.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. Nr 184, poz. 1539 ze zm.)
OgrGospU	ustawa z 21.8.1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.)
OgrGospU z 1992 r.	<i>ustawa z 5.6.1992 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę pełniącą funkcje publiczne (Dz.U. Nr 56, poz. 274 ze zm.)</i>
OpłKancR	<i>rozporządzenie MS z 15.11.1996 r. w sprawie wysokości opłat kancelaryjnych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 139, poz. 650 ze zm.)</i>

- OrdPodU ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)
- POPC *ustawa z 18.7.1950 r. – Przepisy ogólne prawa cywilnego (Dz.U. Nr 34, poz. 311 ze zm.)*
- PPU ustawa z 25.9.1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981 ze zm.)
- PrAdw ustawa z 26.5.1982 r. – Prawo o adwokaturze (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.)
- PrASC ustawa z 29.9.1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 ze zm.)
- PrAut ustawa z 4.2.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.)
- PrBank ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.)
- PrBank z 1989 r. ustawa z 31.1.1989 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359 ze zm.)*
- PrCzek ustawa z 28.4.1936 r. – Prawo czekowe (Dz.U. Nr 37, poz. 283 ze zm.)
- PrEnerg ustawa z 10.4.1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.)
- PrGosp ustawa z 19.11.1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.)*
- PrLok ustawa z 10.4.1974 r. – Prawo lokalowe (t.j. Dz.U. z 1987 r. Nr 30, poz. 165 ze zm.)*
- PrNot ustawa z 14.2.1991 r. – Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.)
- ProkU ustawa z 20.6.1985 r. o prokuraturze (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 ze zm.)
- PrPapW ustawa z 21.8.1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 111, poz. 937 ze zm.)*
- PrPrywM ustawa z 12.11.1965 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. Nr 46, poz. 290 ze zm.)
- PrRzecz dekret z 11.10.1946 r. – Prawo rzeczowe (Dz.U. Nr 57, poz. 319 ze zm.)*
- PrSpółdz ustawa z 16.9.1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.)
- PrSpZoo z 1933 r. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Prawo o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (Dz.U. Nr 82, poz. 602 ze zm.)*
- PrUkł rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24.10.1934 r. – Prawo o postępowaniu układowym (Dz.U. Nr 93, poz. 836 ze zm.)*
- PrUp rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24.10.1934 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.)*
- PrUpN ustawa z 28.2.2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.)
- PrUSP ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)
- PrWeksl ustawa z 28.4.1936 r. – Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282 ze zm.)
- PrywU ustawa z 30.8.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 ze zm.)

Wykaz skrótów

PWKC	ustawa z 23.4.1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 94 ze zm.)
PWKPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 297 ze zm.)
PWPU	ustawa z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.)
RachunkU	ustawa z 29.9.1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)
RadPrU	ustawa z 6.7.1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.)
RegSądR	<i>rozporządzenie MS z 19.11.1987 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. Nr 38, poz. 218 ze zm.)</i>
RejHR	<i>rozporządzenie MS z 1.7.1934 r. w sprawie rejestru handlowego (Dz.U. Nr 59, poz. 511 ze zm.)</i>
RejPPR	<i>rozporządzenie RM z 10.12.1992 r. w sprawie rejestru przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 96, poz. 473 ze zm.)</i>
SamZaU	ustawa z 25.9.1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz.U. Nr 24, poz. 123 ze zm.)
SNU	ustawa z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052 ze zm.)
SwobDziałGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.)
TAdwR	rozporządzenie MS z 28.9.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.)
TRadPrR	rozporządzenie MS z 28.9.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)
UbezpU	ustawa z 22.5.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. Nr 124, poz. 1151 ze zm.)
UbezpU z 1990 r.	<i>ustawa z 28.7.1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz.U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 ze zm.)</i>
WiLokU	ustawa z 24.6.1994 r. o własności lokali (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.)
WpisCR	rozporządzenie MS z 17.12.1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753 ze zm.)
WynBłR	rozporządzenie MS z 18.12.1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzania dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 46, poz. 254 ze zm.)
WynU	<i>ustawa z 19.10.1972 r. o wynalazczości (t.j. Dz.U. z 1993 r. Nr 26, poz. 117 ze zm.)</i>
ZastRejU	ustawa z 6.12.1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703 ze zm.)
ZmGospGruntU	<i>ustawa z 29.9.1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. Nr 79, poz. 464 ze zm.)</i>
ZNKU	ustawa z 16.4.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)
ZnTowU	<i>ustawa z 31.1.1985 r. o znakach towarowych (Dz.U. Nr 5, poz. 17 ze zm.)</i>

ZobPU	ustawa z 19.12.1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (t.j. Dz.U. z 1993 r. Nr 108, poz. 486 ze zm.)
ZSpadR	rozporządzenie MS z 1.10.1991 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania przy zabezpieczeniu spadku i sporządzaniu spisu inwentarza (Dz.U. Nr 92, poz. 411 ze zm.)
ZwZawU	ustawa z 23.5.1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.)

2. Organy orzekające

NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SN(7)	Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów
SR	Sąd Rejonowy
SW	Sąd Wojewódzki; obecnie Sąd Okręgowy
TK	Trybunał Konstytucyjny

3. Czasopisma

<i>Acta UL</i>	<i>Acta Universitatis Lodzensis</i>
<i>Acta UNC</i>	<i>Acta Universitatis Nicolai Copernici</i>
BSN	Biuletyn Sądu Najwyższego
Gl.	Głosa
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
GSW	Gazeta Sądowa Warszawska
Jur.	Jurysta
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
MoP	Monitor Prawniczy
MoPod	Monitor Podatkowy
MoPr	Monitor Prawa Pracy
OG	Orzecznictwo Gospodarcze
OJ	Official Journal (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich)
Orz. Pr.	Orzecznictwo Prawne
OSAB	Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSG	Orzecznictwo Sądów Gospodarczych
OSN	Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego. Orzeczenia Izby Cywilnej (w latach 1933–1952), Orzecznictwo Sądu Najwyższego (w latach 1953–1961: Izby Cywilnej i Izby Karnej, w r. 1962: Izby Cywilnej, w latach: 1963–1981: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w latach: 1982–1989: Izby Cywilnej i Administracyjnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w latach: 1990–1994: Izby Cywilnej oraz Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, od 1995 r.: Izby Cywilnej, od 2003 r.: Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych)
OSNAPiUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zbiór Urzędowy. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (od 1.7.1994 r.)

Wykaz skrótów

OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Izba Karna i Izba Wojskowa
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich (w latach 1957–1989: Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych)
Pal.	Palestra
PB	Prawo Bankowe
PiP	Państwo i Prawo
PiZS	Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PN	Przegląd Notarialny
PP	Przegląd Podatkowy
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PPiA	Przegląd Prawa i Administracji
PPW	Prawo Papierów Wartościowych
Pr. Gosp.	Prawo Gospodarcze
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Pr. Sp.	Prawo Spółek
Przegl. Gosp.	Przegląd Gospodarczy
PS	Przegląd Sądowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Rej.	Rejent
R. Pr.	Radca Prawny
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
SC	Studia Cywilistyczne
TPP	Transformacje Prawa Prywatnego
Wok.	Wokanda
Zb. Orz.	Zbiór Orzeczeń
ZNUJ	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego
ZNUŚ	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Śląskiego

4. Piśmiennictwo

- Allerhand*,
Komentarz KH *M. Allerhand*, Kodeks handlowy. Komentarz, Lwów 1935
- Allerhand*, Kodeks
handlowy *M. Allerhand*, Kodeks handlowy z komentarzem, reprint Bielsko-
-Biała 1996
- Dziurzyński, Fenichel*,
Honzatko, Komentarz
do KH *T. Dziurzyński, Z. Fenichel, M. Honzatko*, Kodeks handlowy. Ko-
mentarz, t. I–II, Kraków 1935
- Dziurzyński, Fenichel*,
Honzatko, Komentarz *T. Dziurzyński, Z. Fenichel, M. Honzatko*, Kodeks handlowy. Ko-
mentarz, t. I–II, Bytom 1991
- Frąckowiak, Kidyba*,
Kruczalak, Pyziół,
Weiss, Komentarz KH . . . *J. Frąckowiak, A. Kidyba, K. Kruczalok, W. Pyziół, I. Weiss*, Ko-
deks handlowy. Komentarz, pod red. *K. Kruczalaka*, Warszawa
1998

- Frąckowiak, Kidyba,
Kruczalak, Opalski,
Popiołek, Pyziół,
Komentarz KSH* *J. Frąckowiak, A. Kidyba, K. Kruczalak, W. Opalski, W. Popio-
łek, W. Pyziół, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, pod red.
K. Kruczalaka, Warszawa 2001*
- Jacyszyn, Krześ,
Marszałkowska-Krześ,
Komentarz KSH* *J. Jacyszyn, S. Krześ, E. Marszałkowska-Krześ, Kodeks spółek han-
dlowych. Komentarz. Orzecznictwo, Warszawa 2001*
- Jacyszyn, Krześ,
Marszałkowska-Krześ,
Komentarz S.A.* *J. Jacyszyn, S. Krześ, E. Marszałkowska-Krześ, Spółka akcyjna.
Komentarz, pod red. J. Okolskiego, Warszawa 2001*
- Kidyba, Kodeks.* *A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych, t. I–II, Kraków 2004*
- Kidyba, KSH* *A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych. Objąsnienia, Kraków 2001*
- Kidyba, Spółka z o.o., . .* *A. Kidyba, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz,
wyd. 2, Warszawa 2001; wyd. 3, Warszawa 2002; wyd. 4, War-
szawa 2009*
- Litwińska-Werner,
Komentarz KSH* *M. Litwińska-Werner, Kodeks spółek handlowych. Komentarz,
wyd. 2, Warszawa 2005*
- Merlewska-Budzik,
WZP, t. IX* *B. Merlewska-Budzik, Warszawski Zbiór Pism, t. 9, Spółka z o.o.
Prawo spółek handlowych, Warszawa 2002*
- Namitkiewicz,
Komentarz* *J. Namitkiewicz, Kodeks handlowy. Komentarz, t. I, Warszawa
1934; t. II, Warszawa 1935; t. III, Warszawa 1937*
- Naworski, Strzelczyk,
Siemiątkowski,
Potrzeszcz, Komentarz . .* *J. Naworski, K. Strzelczyk, T. Siemiątkowski, R. Potrzeszcz, Ko-
mentarz do Kodeksu spółek handlowych, t. I, Spółki osobowe;
t. II, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Warszawa 2001*
- Soltysiński, Szajkowski,
Szwaja,
Komentarz KH* *S. Soltysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, Kodeks handlowy. Komen-
taryz, wyd. 2, t. I, Warszawa 1997; t. II, Warszawa 1998*
- Soltysiński, Szajkowski,
Szumański, Szwaja,
Komentarz KSH* *S. Soltysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks
spółek handlowych. Komentarz, t. I, wyd. 2, Warszawa 2006; t. II,
wyd. 2, Warszawa 2005; t. III, wyd. 2, Warszawa 2008; t. IV,
wyd. 2, Warszawa 2009; t. V, wyd. 2, Warszawa 2008*
- Strzépka, Pindel, Zielińska,
Orzecznictwo KH* *J. A. Strzépka, J. Pindel, E. Zielińska, Kodeks handlowy w orzecz-
nictwie sądowym, pod red. J. A. Strzépki, wyd. 2, Warszawa 1999*
- Strzépka, Popiołek,
Witosz, Zielińska,
Orzecznictwo KSH* *J. A. Strzépka, W. Popiołek, A. Witosz, E. Zielińska, Kodeks spółek
handlowych z orzecznictwem. Komentarz, pod red. J. A. Strzépki,
Warszawa 2001*